

СЫРТҚЫ САУДА ҚЫЗМЕТІН МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ

Орындаған:

Абдрахманова Инкар

Айдосова Айша

Асқарбек Еркежан

Жақсылықова Жанар

Мақсаты:

- *Сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеудің түсінігі, мақсаты және қағидалары туралы мәлімет алу;*
- *Сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеудің әдістерін ашып көрсету;*
- *Сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеудегі халықаралық тәжірибемен танысу.*

Жоспары:

1. *Сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеудің түсінігі;*
2. *Сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеудің қағидалары;*
3. *Сыртқы сауда қызметін реттеудің әдістері;*
 - 3.1. *Тарифтік реттеу;*
 - 3.2. *Тарифтік емес реттеу;*
4. *Сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеудің халықаралық тәжірибесі.*

Сыртқы экономикалық қызмет

Сыртқы сауданың таңдалған экономикалық стратегиясын, шетелдік нарықтағы жұмыстың нысаны мен әдістерін ескере отырып, халықаралық нарыққа бағытталған кәсіпорындардың ұйымдық-экономикалық, өндірістік-шаруашылық және жедел коммерциялық функцияларының жиынтығы

Халықаралық
еңбек бөлінісі

Валюталық және қаржылық-
несиелік операциялар

Сыртқы сауда
қызметі

Өндірістік
кооперация

Халықаралық
ұйымдармен қатынастар

сыртқы сауда қызметі дегеніміз – тауарлар, жұмыстар, қызметтер, ақпарат пен зияткерлік қызмет нәтижелерін халықаралық айырбастау саласындағы кәсіпкерлік

Сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеу

мемлекеттік органдар мен қызметтер пайдаланатын, мемлекеттік және ұлттық міндет, талап және ниетке сәйкес, мемлекеттер арасындағы экономикалық қатынастарға ықпал ету нысандары, әдістері және құралдарының жиынтығы

ҚА ҒИ ДА ЛА Р Ы

сыртқы сауда саясат – мемлекеттің сыртқы саясатының құрамдас бөлігі;

сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеу жүйесінің бірлігі және оны орындалуын бақылау;

мемлекеттің кеден шекарасының тұтастығы;

мемлекеттің және оның органдарыны сыртқы сауда қызметіне ақталмаған араласуын болдырмау, оның қатысушыларына және жалпы мемлекет экономикасына зиян келтіруді болдырмау

сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеуде экономикалық шаралардың басымдығы;

сыртқы сауда қызметтің қатысушыларының теңдігі және дискриминацияға жол бермеу;

мемлекеттің сыртқы сауда қызметі қатысушыларының құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау;

ұлттық қауіпсіздік, саяси, экономикалық және әскери мақсаттарды, сонымен қатар мемлекеттің жаппай жою қаруы мен басқа да қауіпті қару түрлерін шығаруды болдырмау бойынша халықаралық міндеттемелерді орындауын қамтамасыз ету міндеттері үшін жүзеге асырылатын экспорттық бақылау саясатының бірлігі;

Сыртқы сауда қызметін мемлекеттік реттеу әдістері

мемлекеттің заңшығару мен атқарушы органдар арқылы СЭҚ субъектілерінің іс-әрекетіне жағдай жасау немесе қамтамасыз ету мақсатында ұлттық экономикалық саясатына қайшы келмей сыртқы экономикалық қызметіне ықпал ету әдістері

**ТАРИФТІК
ӘДІСТЕР**

**ТАРИФТІК
ЕМЕС
ӘДІСТЕРІ**

Тарифтік әдістер

Кедендік тариф – бұл кедендік шекара арқылы жылжитын тауарларға қолданылатын кедендік баж ставкаларнының жүйелендірілген жиынтығы. Кедендік тариф түсінігі көп жағдайда, кедендік баж түсінігімен сәйкес келеді.

Қызметтері:

- Фискалды
- Протекциялық
- Тепе-теңдік

Тарифтік әдістер

(Объектісі бойынша)

ТАРИФ	МӘНІ	МАҚСАТЫ	НАРЫҚҚА ӘСЕРІ
ИМПОРТТЫҚ	Кеден аумағына енгізілетін құндылықтардан мемлекеттік ақшалай алым	Ішкі нарықты шетелдік өндірушілердің тарапынан бәсекелестіктен қорғау; бюджетке пайда түсіру	Тауардың ішкі бағасы көтеріледі
ЭКСПОРТТЫҚ	Кеден аумағынан шығарылатын құндылықтардан мемлекеттік ақшалай алым	Тұтынудың белгілі бір деңгейін сақтау, ішкі нарықтағы дефициттің болуын алдын-алу; бюджетке пайда түсіру	Өнімнің ішкі бағасын әлемдік деңгейінен төмен ұстау, дефицитті болдырмау

Кедендік баж түрлері:

(Алыну әдісі бойынша)

1. **Адвалорлы** – салық салынатын тауарлардың кедендік құнына қатысты пайызбен есептеледі (15%)
2. **Спецификалық** – салық салынатын тауарлардың бірлігіне анықталған мөлшерде есептеледі (460,7долл./тонна)
3. **Аралас** – екі түрін де қамтиды (тоқыма киімге – кедендік құнынан 20 %, бірақ 3 евро/кг кем емес).

Кедендік баж түрлері:

(Сипаты бойынша)

Маусымдық – халықаралық сауданы жедел реттеу үшін маусымдық тауарларға салынатын баж. Әдетте олардың әрекет ету мерзімі жылына бірнеше айды ғана құрайды.

Арнайы – мемлекетке ұқсас не бәсекелес тауарлардың отандық өндірушіделеріне зиян келтіретін не зиян келтіруі мүмкін мөлшерде және жағдайларда тауарларды енгізуден қорғану әдісі

Кедендік баж түрлері:

(Сипаты бойынша)

Антидемпингтік – тауарларды демпингтік бағамен импорттаудан ішкі нарықты қорғауға арналады;

Компенсациялық –экспортты дамыту не импорттың орнын басу мақсатында өндірістегі шығындарды жасанды түрде азайтуға алып келетін субсидияларды қолданатын өндіруші мемлекеттен импортталатын тауарларға енгізіледі.

Кедендік-тарифтік реттеу

Информация по товарному коду 4701 00 900 0

Позиция ТН ВЭД

47-49	Х. Масса из древесины или из других волокнистых целлюлозных материалов; регенерируемые бумага или картон (макулатура и отходы); бумага, картон и изделия из них (Группы 47-49)
47	Масса из древесины или из других волокнистых целлюлозных материалов; регенерируемые бумага или картон (макулатура и отходы)
4701 ...	Древесная масса
4701 00 900 0	прочая

Позиция ОКПД 2

17.11.14	Масса древесная, получаемая механическим способом; полуцеллюлоза древесная; целлюлоза из прочих волокнистых материалов, кроме древесины
----------	---

Таможенные сборы - ИМПОРТ

Базовая ставка таможенной пошлины	7.5% реш.54
Акциз	Не облагается
НДС	18%

Особенности товара

Гр.31 - документы и сведения	Перечень сведений, подтверждающих классификационный код товара по ТН ВЭД ТС, и документов, содержащих данные сведения. Письмо 06-42/59089 от 02.12.2011 ФТС России (Справочник "Документы и сведения, используемые для классификации товаров по ТН ВЭД ТС")
Сан/эпид контроль	Товар подлежит санитарно-эпидемиологическому надзору (контролю) Решение 299 от 28.05.2010 КТС (О санитарно-эпидемиологическом контроле в ТС)

Сыртқы экономикалық қызметтің тауар номенклатурасы - тауарларды халықаралық жіктеу және кодтаудың белгілі бір тәртібі. Ол кедендік рәсімдеу бойынша мамандар не кедендік бақылау қызметкерлерімен кедендік рәсімдерді орындау кезінде пайдаланылатын классификатор.

Салықтық реттеу

Акциз

Акцизделетін тауарларды мемлекеттің кеден аумағына импорттау кезінде төленетін мемлекеттік бюджетке алым.

Қосылған құн салығы

ҚҚС мемлекеттің аумағына кіргізілген не кіргізілетін, кедендік заңнамасына сәйкес декларациялауға жататын тауарлар үшін алынатын салық.

Тарифтік емес реттеу

Тыйым салу:

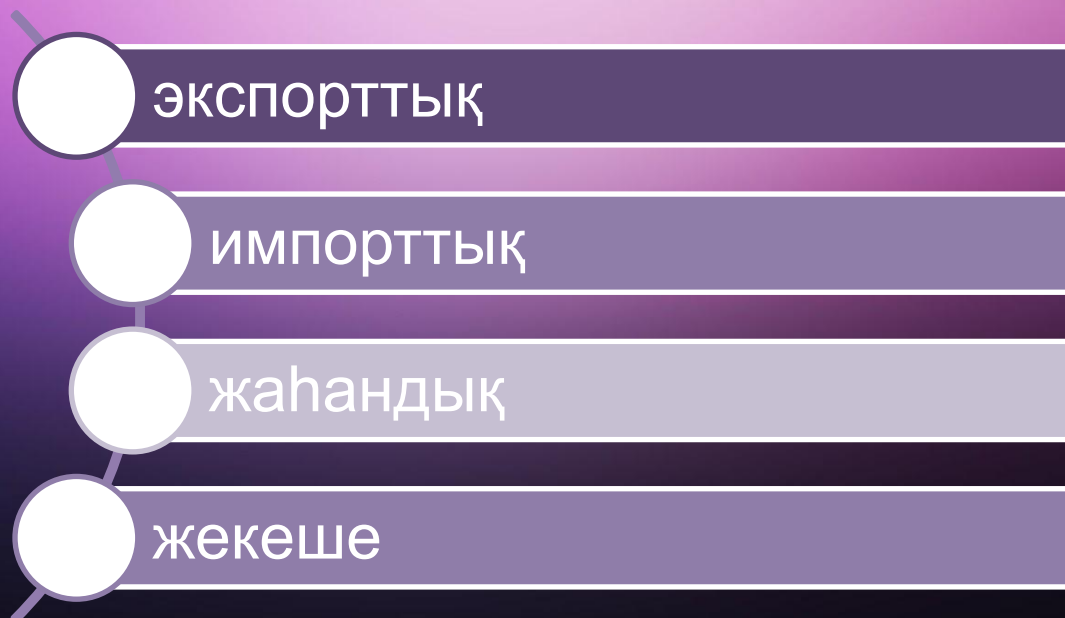
Импорт пен экспортқа тыйым салу – халықаралық тәжірибемен танылған мәжбүрлі шаралар болып табылады.

Ашық түрде тыйым салу – БҰҰ шешімі негізінде саудаға толықтай тыйым салу

Жасырын тыйым салу – мысалы, шетелдік кемелерге ішкі суларға кіруге шектеулерқою

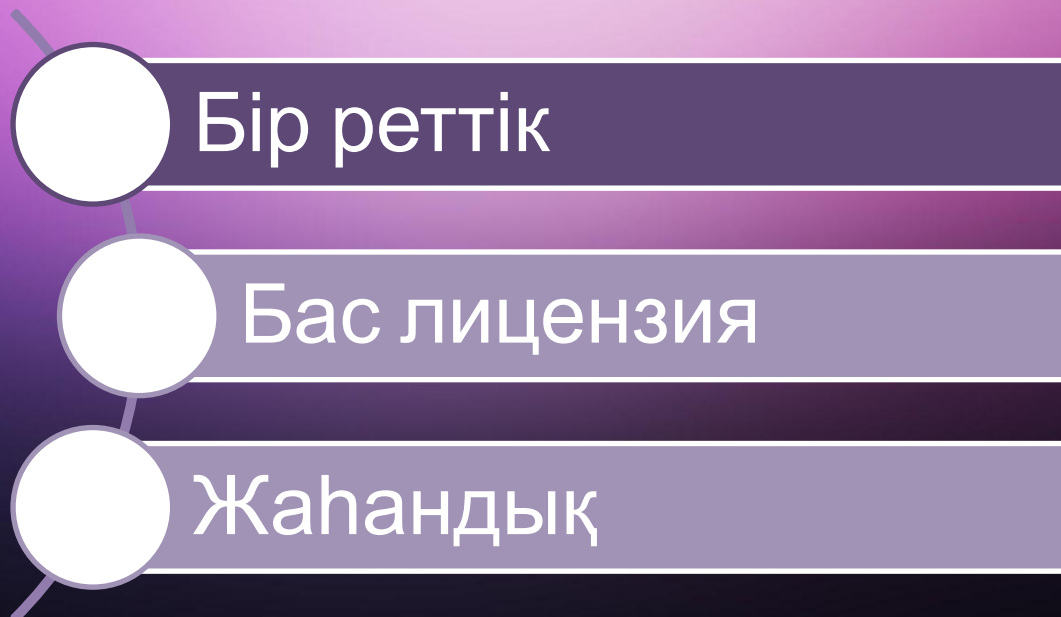
Сандық шектеулер

Квота немесе контингент - тауардың экспортын немесе импортын анықталған мөлшермен белгілі бір уақыт аралығында шектеудің мөлшерлік өлшемі.

Сандық шектеулер

Лицензиялау - белгілі уақыт аралығында бекітілген мөлшермен тауарды елге енгізу немесе шығарудың мемлекетпен реттелетін рұқсат ету тәртібі.

Тарифтік емес реттеу

Экспорттың «еркін» шектеулерінің мәні - қандай да бір тауарды, қандай да бір елге экспорттауды шектеу бойынша міндеттерді сауда әріптестерінің өз қарамағына алуына күштеу. Іс жүзінде мұндай экспорттық шектеулер еркін емес, керісінше міндетті болып табылады. Олар импорттаушы елдің саяси қысымы нәтижесінде, немесе неғұрлым қатаң протекционистик шараларды қолдану қаупінің әсерінен енгізіледі.

Техникалық тосқауылдар

Техникалық тосқауылдар - бұл мемлекеттің бақылау және шектеу бойынша барлық шаралары, олар шетелден тауарды енгізуге кедергі жасаушы құрал ретінде қолданылуы мүмкін тауардың техникалық параметрлерінің талаптарымен байланысты. Техникалық тосқауылдар стандарттар, техникалық нормалар мен тәртіптер, қаптау талаптары түрінде болуы мүмкін.

Антидемпингтік шаралар

Демпинг — бұл экспорттаушының тауарды шетел нарығында ішкі нарықтық бағадан төменірек бағаға өткізуі.

Антидемпингтік шаралар – демпинг әсерінен ұлттық экономиканың құлдырауын болдырмау мақсатында мемлекетпен қабылданатын шаралар кешені.

Сыртқы сауданы халықаралық реттеу

Сыртқы сауданы реттеу мыналар арқылы жүзеге асырылады:

- Мемлекеттің экономикалық саясаты;
- Мемлекеттердің екіжақты келісімі;
 - Аймақтық одақтар аясында;
 - Көпжақты негізде.

Көпжақты халықаралық келісімнің мысалы –
Сауда және тарифтер бойынша бас келісім (ГАТТ)
және оның мирасқоры Дүниежүзілік сауда ұйымы
(ДСҰ)

ГАТТ/ДСҰ

ГАТТ/ДСҰ келісімдер пакеті

Тауар саудасы бойынша көпжақты келісімдер:

- 1994 ж. Сауда және тариф бойынша Бас келісім
 - Ауыл шаруашылығы туралы келісім;
- Санитарлық және фитосанитарлық шараларды қолдану бойынша келісім;
 - Тоқыма бұйымдары және киім бойынша келісім;
 - Саудадағы техникалық тосқауылдар туралы келісім;
- Саудамен байланысты инвестициялық шаралар бойынша келісім;
- ГАТТ-94 VI бабын қолдану туралы келісім (Антидемпингтік рәсімдер)
- ГАТТ-94 VII бабын қолдану туралы келісім (тауардық кедендік бағасын бағалау);
 - Тиеу алды инспекциясы бойынша келісім;
 - Импорттық лицензиялау рәсімдері бойынша келісім;
- Субсидиялар және компенсациялық шаралар бойынша келісім;
 - Қорғау шаралары бойынша келісім.